

Розробник: кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри галузевої соціології Боровський Олексій Олександрович

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри галузевої соціології

(Безрукова О.А.)

Протокол № 8 від «28» 08 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИЧНІ КОМУНІКАЦІЇ
для студентів

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма соціологія
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20_ /20_
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Боровський О.О.

Пролонговано: на 20_ /20_ н.р. ( ) « » 20_ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20_ /20_ н.р. ( ) « » 20_ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.
(підпис)

1. Мета дисципліни – сформувати системне уявлення про функціонування політичних комунікацій, а також акцентувати увагу на своєрідності технологій політичних комунікацій та методах їх аналізу.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Використовувати у практичній діяльності сукупність знань, професійних прийомів і методів масової комунікації, які впливають на формування картини політичного світу та визначають соціальний порядок
2. Вміти знаходити причинно-наслідковий зв'язок між політикою і мас-медіа.
3. Вміти виділяти типологічні ознаки повідомлень масових комунікацій у ЗМІ.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна розкриває інформаційно-комунікаційну природу політичної діяльності, описує політичні функції ЗМІ у демократичних і авторитарних політичних режимах.

4. Завдання (навчальні цілі): навчити використовувати у практичній діяльності сукупність знань, професійних прийомів і методів політичних комунікацій, які впливають на формування картини політичного світу та визначають соціальний порядок.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- СК09. Здатність визначати теоретико-методологічні засади й формулювати ключові результати досліджень окремих галузей соціологічного знання.
- СК13. Здатність використовувати понятійний апарат та методологічний інструментарій соціології для дослідження комунікаційних процесів та здійснювати різноманітні аналізи комунікативних практик

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Знати історію та сучасний стан політичної комунікації	лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усні виступи; реферат	5
1.2	Знати основи загальнотеоретичних висновків та методологічних підходів соціології політичної комунікації, зміст основних концепцій, теоретичних позицій та ключових понять, котрі використовуються соціологічною наукою в галузі досліджень політичних комунікацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота 1; усні виступи	10
2.1	Розуміти смисл процесів, що відбуваються в середовищі політичних комунікацій, зокрема в сфері мас-медіа та політики	лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усні виступи	15
2.2	Виділяти головні проблеми та тенденції розвитку засобів масової комунікації, самостійно розбиратися в питаннях, що стосуються місця і ролі політичних комунікацій в сучасному світовому та вітчизняному суспільному житті	лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усні виступи	15
3	Самостійно розробляти дослідницький проект	самостійна робота, презентація, колоквиум	Усні виступи	30
4	Аналізувати і оцінювати результати використання політичних комунікацій для розвитку суспільства	самостійна робота	Контрольна робота 2: дослідницьке завдання (кейси)	25

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
PH 13. застосовувати інструментарій соціологічної науки в дослідженні різних сфер суспільного життя			+	+	+	+
PH 17. Застосовувати теоретичні підходи та соціологічний інструментарій для аналізу комунікаційних процесів у сучасному суспільстві та вирішення проблем координації взаємодій соціальних груп українського суспільства	+	+				+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Індивідуальна та групова робота на практичних заняттях протягом семестру, усні виступи (теми 1-7): PH 1.1, PH 1.2, PH 2.1, PH 2.2 – 20/15 балів
2. реферат: PH 1.1, PH 1.2, PH 2.1, PH 2.2 – 30/15 балів
3. дослідницьке завдання кейс/теми PH. 3, PH.4 – 20/10 балів
4. контрольна робота 1, PH 2.1, PH2.2 (теми 1-3): 15/10 балів
5. контрольна робота 2 PH 3, PH4 (теми 4-7): 15/10 балів

- підсумкове оцінювання залік виставляється за підсумком балів, отриманих за семестр студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 60 балів для одержання заліку, мають обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених практичних занять з кожної невідпрацьованої теми дисципліни та письмову реферативну роботу.

7.2 Організація оцінювання:

1. Практичні заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.
2. Реферат виконується протягом семестру включає теми 1-7, та здається викладачу на останньому за графіком навчання семінарському занятті.
3. Контрольна робота №1 виконується протягом наступного тижня після вивчення тем 1-4. Виконана робота надсилається на електронну пошту викладача.
4. Контрольна робота №2 виконується протягом наступного тижня після вивчення тем 5-7. Виконана робота надсилається на електронну пошту викладача.
5. Дослідницьке завдання виконується протягом семестру, презентується на останньому за графіком навчання семінарському занятті.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

Номер і назва теми	Кількість годин		Самостійна робота студентів
	Лекції	Практичні заняття	
<i>1. Політичні комунікації: поняття, сутність, функції</i>			
1. Соціологія політичних комунікацій як спеціальна соціологічна теорія	4	4	8
2. Політичні комунікації як різновид політичних технологій.	2	2	8
3. Структура політичного дискурсу та його різновиди.	2	4	8
4. Іміджмейкінг як політична технологія.	2	2	8
<i>2. Політичний дискурс: соціологічний аналіз</i>			
5. Політичний міф як елемент комунікації.	2	2	8
6. Політична пропаганда як компонента політичного дискурсу.	4	2	8
7. Методологія дослідження дискурсу політичних комунікацій.	4	4	10
<i>Дослідницький проект</i>		4	18
Всього	20	24	76

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні – 24 год.

Самостійна робота – 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Боровський О.О., Бондаренко М.М. Політичні комунікації у фокусі соціологічної аналітики. - К.: ППІ «Деліна», 2019 – 145 с.
2. Кетлін К., Гакет Р. Політична комунікація і висвітлення новин у демократичних суспільствах / Пер. с англ. Р. Ткачук. – К.: "Основи", 2000 – 142 с.
3. Сучасні методики контент аналізу: навчальний посібник. За заг. ред. Костенко Н.В. – К.: "Кондор", 2018 – 416 с. (Розділ 1.7, 2, 3, 4)
4. Sigelman L., Kugler M. Why Is Research on the Effects of Negative Campaigning So Inconclusive? Understanding Citizens' Perceptions of Negativity. The Journal of Politics, The University of Chicago Press, Vol. 65, No. 1, Feb. 2003, pp. 142-160 <http://www.jstor.org/stable/10.1111/1468-2508.t01-1-00007>

Додаткова

1. Будаєв Э. В., Чудинов А. П. Метафора в политической коммуникации. М., 2008.
2. Ленуар Р. Соціальна влада публічних виступів / Р. Ленуар // Журнал «І». – 2004. – № Режим доступу до журн.: <http://www.ji.lviv.ua/n32texts/lenoir.htm>
3. Шейгал Е.И. Семиотика политического дискурса / Елена Иосифовна Шейгал. – М.: ИТДГК «Гнозис», 2004. – 326 с.
4. Haselmayer M., Jenny M. Friendly fire? Negative campaigning among coalition parties. Proceedings of the 23rd World Congress of Political Science (IPSA), at Montréal, Jul. 2014. https://www.researchgate.net/publication/264592369_Friendly_fire_Negative_campaigning_among_coalition_parties
5. Haselmayer M., Jenny M. Sentiment analysis of political communication: combining a dictionary approach with crowd coding. Quality and Quantity, Sep. 2016. https://www.researchgate.net/publication/263887973_Sentiment_analysis_of_political_communication_combining_a_dictionary_approach_with_crowd_coding

6. Dolezal M., Ennsner-Jedenastik L., Müller W.C. Who Will Attack the Competitors? How Political Parties Resolve Strategic and Collective Action Dilemmas in Negative Campaigning. Party Politics, 2015. <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1354068815619832>
7. Lau R.R., Sigelman L., Rovner I.B. The Effects of Negative Political Campaigns: A Meta-Analytic Reassessment. The Journal of Politics, 69(4), Nov. 2007, pp. 1176 – 1209. https://www.researchgate.net/publication/227686152_The_Effects_of_Negative_Political_Campaigns_A_Meta-Analytic_Reassessment
8. Lau R.R., Rovner I.B. Negative Campaigning. Annual Review of Political Science, 12(1), Jun. 2009. https://www.researchgate.net/publication/228128839_Negative_Campaigning